

Interreg

CENTRAL EUROPE

European Union
European Regional
Development Fund

SULPiTER

A reptéri térség lehet a fenntartható áruszállítás éllovasa

„A repülőtér és a környező városi területek fejlődése egymással kölcsönhatásban történik: kérdés, hogy ezt a folyamatot tudatosan tervezik-e?” – tette fel a kérdést Soóki-Tóth Gábor, Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának a repülőtéri klaszter fejlesztéséért felelős külső szakértője az Európai Unió Európai Regionális Fejlesztési Alapjából finanszírozott SULPiTER (Interreg Central Europe) projekt 2019. március 5-én a TUD18 Képzéskoordinációs Irodában tartott hazai záróeseményén, melyen Budapest és környékének fenntartható logisztikai tervére tett javaslat is bemutatásra került. Az eseményt Hunyadi István városigazgató, valamint Vecsés képviselőjében Várszegi Csaba nyitotta meg.

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér az elmúlt években soha nem látott mértékű fejlődésnek indult: az utasforgalom évről évre növekszik, új szállodákat és logisztikai központokat nyitnak meg. Mindez jól példázza John Kasarda „aerotropolis modelljének” működését: a repülőtér környékére helyeződik sok városi funkció, a repülőtér pedig ma már rengeteg szereplő együttműködésén alapuló egyfajta szolgáltatáscsomag, ahogy az Isztambul, Szingapúr, vagy Európában Frankfurt, Helsinki és Bécs repülőtere esetén is látható. Mindez nem automatikusan zajló folyamat, hanem tudatos tervezést igényel, például annak eldöntését, mely városi funkciók kerüljenek a reptér területére, illetve hogy milyen infrastrukturális összeköttetések szükségesek a repülőtér és a város szervezettebb összekapcsolásához – így Budapesten a repülőtéri gyorsforgalmi út fejlesztése, valamint a repülőtér vasúti összeköttetése már régóta napirenden van, s remélhetőleg hamarosan megszületnek majd az ezekre vonatkozó végleges tervek is.

A tervezés folyamatából ugyanakkor nem hagyható ki a városi teherszállítás (logisztika) területe sem. Ekés András, a Budapest és környékének fenntartható logisztikai tervjavaslatát készítő Mobilissimus Kft. ügyvezetője előadásában kiemelte: a fenntartható fejlesztéshez, hosszútávú gondolkodáshoz kitartónak kell lenni, hiszen kezdetben nagy lehet az új intézkedésekkel szembeni ellenállás. Különösen nehézé teszi ezt a területet, hogy a városok többsége nem is érzi magáénak a teheráruszállítás problémáját. Budapest Teherforgalmi Stratégiája 2008 óta változatlan, Budapest mobilitási terve, a Balázs Mór Terv pedig sok éve készül, viszonylag alacsony társadalmi részvétel mellett, egy

egész Budapestet átfogó logisztikai terv elkészítéséhez pedig mind a szükséges intézményi háttér, mind az érdekeltek megfelelő bevonása hiányzik. A fővárosban jelenleg is problémát okoznak a 3,5 tonna alatti teherszállító járművek, valamint az alacsony normakövetés, a környezetbarát járművek alacsony aránya és a koncentrált rakodóhelyek kis száma, mely a fuvarozókat sokszor szabálytalan parkolásra kényszeríti. Mindezek mellett nehézséget jelent a kétszintű önkormányzati rendszer, valamint a Budapest és agglomeráció között fennálló merev közigazgatási határ.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata, Vecsés Város Önkormányzatával összefogva ezt a hiányt ismerte fel és csatlakozott a fenntartható logisztika lehetőségeit vizsgáló, SULPiTER elnevezésű európai uniós projekthez, melynek keretében 2018 végén elkészülhetett egy hiánypótló javaslat, mely már számol a XXI. század technológiai vívmányaival, s mely a későbbiekben alapját képezheti egy Budapest Főváros által hivatalosan is elfogadott logisztikai tervdokumentumnak. A javaslat, mely önkormányzatunk honlapjáról is elérhető, elsősorban a pozitív ösztönzőkre fókuszál a büntetések helyett, továbbá a megosztást, az ún. „sharing” szemlélet elterjedését támogatja. Az előbbire jó példa lehet a terv intézkedései között szereplő „Minősített Budapesti Áruszállító Rendszer” bevezetése, melyben az ahhoz csatlakozó, környezetbarát megoldásokat használó szállítványozók olyan különleges kedvezményekben részesülhetnek, mint az előre foglalható intelligens rakodóhelyek használata. Az utóbbi pedig azt a jelenlegi problémát kívánja orvosolni, hogy egy adott üzletbe minden áru külön fuvar keretében érkezik, sokszor alacsony kihasználtságot eredményezve szállításkor. Minderre megoldást nyújthat új konszolidációs központok létesítése, ahonnan az áruk már együttesen kerülnek kiszállításra, továbbá a logisztikai folyamatok (szállítási igények és fuvarok) hatékonyabb összehangolása, optimalizálása, melyben az állam megfelelő információs infrastruktúra kiépítésével jelentős részt vállalhat. A dokumentum összesen négy stratégiai célt nevesít, melyet több konkrét intézkedési javaslat tesz kézzelfoghatóvá, továbbá számos nemzetközi példát is tartalmaz a döntéshozók számára.

Reméljük, hogy a projekt keretében elkészült logisztikai tervjavaslat innovatív megoldásaival új löketet ad majd Budapest teherforgalmi szabályozásának felülvizsgálatához, egy új, fenntartható logisztikai rendszer kialakításához.

